

Udvalget foreslår for det første en regel om, at forsikringsselskabet senest samtidig med underretning af den begunstigede om dødsfaldet også skal underrette skifteretten herom, jf. pkt. 2.2.1. For det andet foreslår udvalget en lovfæstelse af adgangen til at træffe bestemmelse om, at en udbetalt forsikringssum skal være særeje eller skal båndlægges, jf. pkt. 2.2.2. For det tredje foreslår udvalget, at reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104 ændres, således at bestemmelsen i højere grad kommer til at afhænge af et skøn, jf. pkt. 2.2.3. Endelig foreslås der for det fjerde nogle mindre ændringer i fortolkningsreglerne i forsikringsaftalelovens § 105, jf. pkt. 2.2.4.

Der henvises til betænkningen s. 574-577.

2.2.1. Indførelse af en underretningsregel

Efter de gældende regler i lov om finansiel virksomhed kapitel 9 kan et forsikringsselskab ikke i forsikringstagerens levende live give oplysninger til arvinger eller andre om, hvem forsikringstageren har indsat som begunstiget i en forsikringsordning, og forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger skal efter de gældende regler heller ikke underrettes om udbetaling af forsikringssummen til en begunstiget ved forsikringstagerens død.

Dette medfører, at ægtefællen og livsarvingerne efter de gældende regler ofte ikke har mulighed for at bedømme deres retsstilling i forhold til reguleringsreglen i forsikringsaftalelovens § 104.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indføres en regel i forsikringsaftaleloven om, at selskabet senest samtidig med underretningen af den begunstigede om forsikringsbegivenhedens indtræden skal underrette skifteretten om, hvem der er indsat som begunstiget, forsikringssummens størrelse og om udbetaling er sket. Det foreslås endvidere, at skifteretten efter underretningen fra selskabet skal underrette forsikringstagerens ægtefælle og livsarvinger om begunstigelsen samt vejlede dem om adgangen til at kræve regulering efter forsikringsaftalelovens § 104.

Hvis ægtefællen eller livsarvingerne fremsætter krav om regulering, inden udbetaling er sket, skal selskabet som hidtil være uberettiget til at udbetale forsikringssummen til den umiddelbart begunstigede.

Der henvises til betænkningen s. 577-579.

2.2.2. Særejebestemmelser og bestemmelser om båndlæggelse af udbetalte forsikringssummer

Som anført i pkt. 2.1. træffes der i praksis bestemmelser om, at en forsikringssum skal være den begunstigedes særeje, uden at der er en udtrykkelig hjemmel hertil.

Udvalget foreslår, at denne praksis lovfæstes, således at forsikringsaftaleloven kommer til at indeholde en regel, der fastslår, at en bestemmelse om særeje skal træffes enten ved testamente eller efter reglerne om indsættelse af begunstigede eller tilbagekaldelse af en begunstiging i forsikringsaftalelovens § 103, stk. 1.

Som anført i pkt. 2.1. træffes der endvidere i praksis bestemmelser om, at en forsikringssum skal båndlægges, uden at der er en udtrykkelig hjemmel hertil.

Udvalget foreslår, at denne praksis lovfæstes, således at forsikringsaftaleloven kommer til at indeholde en regel, der fastslår, at en bestemmelse om båndlæggelse af udbetalte forsikringssummer skal meddeles til forsikringsselskabet i overensstemmelse med formkravene i forsikringsaftalelovens § 103, stk. 1.

I modsætning til forslaget vedrørende særejebestemmelser skal forsikringstageren derimod ikke ved testamente kunne bestemme, at forsikringssummen skal båndlægges. Baggrunden herfor er, at en testamentarisk bestemmelse ikke giver sikkerhed for, at selskabet har kendskab til båndlæggelsen. Hvis en bestemmelse om båndlæggelse gyldigt kunne træffes i et testamente, ville der være risiko for, at forsikringsselskabet allerede havde nået at udbetale beløbet til den begunstigede, inden testamentets indhold blev kendt på skiftet efter forsikringstageren. Udvalget finder, at det bør være skifteretten, der bestemmer, hvem forsikringssummen skal udbetales til, når forsikringssummen er båndlagt. Udbetaling vil typisk skulle ske til en forvaltningsafdeling i overensstemmelse med testamentets bestemmelser.

En lovfæstelse af adgangen til båndlæggelse bør efter udvalgets opfattelse ske ved, at arvelovens regler om båndlæggelse af friarv gøres tilsvarende anvendelige på forsikringssummer.

Der henvises til betænkningen s. 581-583.

2.2.3. Regulering efter forsikringsaftalelovens § 104

Den gældende reguleringsregel i forsikringsaftalelovens § 104 bygger på en »mekanisk« sammenhæng med de familieretlige og arveretlige regler om boslod og tvangsarvelod. Hvis lovens betingelser for regulering er opfyldt, skal der derfor ikke foretages nogen vurdering af, om ægtefællen eller livsarvingerne har et reelt behov for reguleringen.

Det er udvalgets opfattelse, at der er behov for at nuancere den bedømmelse, der skal foretages ved en regulering efter forsikringsaftalelovens § 104, således at der alene sker regulering i tilfælde, hvor der er et reelt økonomisk behov for det.